20260626 - Južna Amerika

VittRos Sera

periodico pameten

“Preiskava o izginulih robcih”

Epizoda 3: Južna Amerika

Ogenj juga

Ocean je bil neizmeren.

Mesec dni so ladje videle le vodo, veter in zvezde.

Pomorščaki so bili izčrpani. Jadra raztrgana. Zaloge so se zmanjševale.

Celo robci na krovu, zdaj sivi od soli, so prenehali razpravljati.
Molčali so, obešeni na vrvi kot stare zastave.

Nekega večera se je zgodilo.

Na obzorju so se prikazale majhne lučke.

Ena...dve...deset...sto!

Zdelo se je, kot da so zvezde padle na zemljo.

Magellan je stal negibno.

»Ognje.«

Nihče ni vedel, kdo jih je prižgal. Pomorščaki so jih gledali s pogledom upanja.
Robci pa so začutili mraz.

Eden najstarejših je zašepetal:

»Čakajo nas.«

Prebivalci te dežele so bili prijazni. Prinašali so kože guanake. Govorili so nerazumljiv jezik.

Nasmejali so se.

Ponujali so meso, vodo in drva.

Predvsem pa so ponudili nekaj, česar si Evropejci ne bi nikoli predstavljali.

Pomagali so robcem.

Dneve so jih spremljali po gričih.

Prižigali so majhne ognje. Robci so se vanje vrgli en za drugim. To ni bila obsodba.

Bil je obred:

»Veter vas je prinesel sem.«

»Ogenj vas bo popeljal domov.«

Staroselci niso razumeli, zakaj si ti majhni kvadratki blaga želijo goreti.

Vendar so spoštovali vsako bitje. Tako so jim pomagali.

Ko so ladje ponovno odplule, skoraj noben robec ni ostal.

Redki preživeli so prisegli, da bo to zadnjič.

Nikoli več.

Nikoli več ne bodo iskali ognja.

Nikoli več se ne bodo pustili prepričati človeku.

Konec je bil.

Ali vsaj tako so mislili.

Minila so tri stoletja.

Svet se je spremenil.

Zemljevidi so se napolnili z gorami, železnicami in mejami.

Robci so še naprej živeli skriti v žepih človeštva.

Do leta 1872, ko se je zgodilo nekaj nepredstavljivega.

Na Andih, na več kot štiri tisoč metrih nadmorske višine, je bil ustanovljen majhen tekstilni kolonial.

Uradno je proizvajal dragocene tkanine.

V resnici je bil zatočišče.

Kraj, kjer so lahko robci končno živeli brez strahu pred kihanjem, solzami ali pralnim strojem.

Hiše so bile lanene šotore.

Ceste so bile vrvi za perilo.

Trgi so bili velike šivalne mize.

Lame so nadzirale vhode z ravnodušnim videzom tistih, ki so videli že slabše.

Vsako leto je na tisoče robcev prišlo, ki jih je prinesel Veter sušilnic, skrivnostni tok, znan le starejšim.

Tam so se končno naučili biti samo... robci.

Na vhodu v vas je lesena tabla glasila:

ANDSKA TEKSTILNA KOLONIJA
Ustanovljena leta 1872

Pod njo je bil, manjši, vgraviran pravi moto kolonije.

»Tu nihče ni uporabljen dvakrat.«

```html

## 🎶 *"Besedilo besedil"*

***Seviljska konoba (1519)***

*ZBOR*
*Oh, dvignimo, bratje, morje kliče nas!*
*Kdor se vrne bogat... dal nam bo za pit!*
*Rumen v vrču,*
*sol v kruhu,*
```

jutri odplujemo
proti oceanu!
ZBOR
Pij, prijatelju,
ker veter bo prišel!
Zlato nas čaka
tam doli... kdo ve!
(govori)
– Pravijo, da se zemlja konča čez morje!
– Kakšne neumnosti... kar naprej gre.
– In kam se potem konča?
(smeh)
ZBOR
Oh, dvignimo, bratje,
naprej tako!
Če se svet konča...
šli bomo tja do konca!
(govori)
– Jaz pa sem slišal, da je tam spodaj Koren!
(kratek premor)
– Kvadraten?
(splošen smeh)
– Ne... tisti je bolj na severu!
(eksplozija smeha, cinkanja kozarcev)
ZBOR
Rumen za prijatelje,
rumen za Kralja!
Morje je veliko...
bolj veliko kot jaz!
(glasba se umirja)
(veter)
(les ladje)
(tišina)
(šepetanje)
– Kapitane...
...
– Požari.
...
– Zemlja...
(zadnji stavek skoraj izgovorjen)
– S tem dimom...
...
– Ne vidim korena...

Ognji dežele

(šepetanje)
Veter vas je prinesel sem...
(vstopi zbor)
Ogenj vas bo popeljal domov.
Ogenj, ki greje,
ogenj, ki osvobaja,
veter, ki prinaša,
veter, ki poje.
Veter vas je prinesel sem...
Ogenj vas bo popeljal domov.
Nihče se ne izgubi.
Nihče ne ostane.
Vsi se vrnejo
v dih vetra.
(skoraj govorjeno)
Poglejte...
še drugi ognji...
Vedno dlje...
Vedno bližje...

Andska kolonija

O veter Andov,
prinesi nas tja gor.
Med nebom in gorami
bomo našli mir.
Charango, poj.
Quena, pripoveduj.
Sneg nas gleda,
kondor nas spremlja.
Dobrodošli doma,
bratje iz platna.
Tu nihče ne pozabi,
tu nihče se ne boji.
Gora varuje.
Veter spominja.
Sonce suši
vsako solzo.
(končni zbor)
Prišli smo.
Vrnil smo se.
Med vetrom,
med soncem,
med Andi.